Engele en Satan:‘n Bybelse Oorsig van Hemelse Wesens.

Selfstudie

ABSTRAK

Hierdie studie bied 'n omvattende oorsig van die Bybelse leer oor die **Engelleer (Angelologie)**, verdeel in die **Heilige** en **Onheilige** wesens. Die navorsing verduidelik eerstens die **Oorsprong en Natuur** van engele as geskape, onsterflike geesteswesens, en bevestig hul bestaan voor Genesis 1:1. Vervolgens word 'n gedetailleerde **Klassifikasie en Karakter**-ontleding verskaf, wat die hiërargie van die heilige engele (Gerubs, Serafs, Aartsengel Migael) kontrasteer met die karakter van die gevalle wesens (Satan, Demone). Die studie ondersoek dan die **Taak en Huidige Bediening** van beide groepe teenoor God, Christus, en die mensdom. Ten slotte word die **Eskatologiese Lot** van beide groepe bevestig, met 'n klem op die gelowige se **Oorwinning en Bevryding** wat gefundeer is in die voltooide werk van Jesus Christus. Die doel is om Bybelse duidelikheid en praktiese begrip oor hierdie onsigbare realm te vestrek.

Ockert Jansen van Nieuwenhuizen

2025

Deel 1: Engele: 'n Bybelse Oorsig van Hemelse Wesens.

Hoofstuk 1: Engele se Bestaan (Die Oorsprong)

1.1. Die Feit van Bestaan: Bevestiging dat Engele nie Mites is nie, maar Werklike Wesens wat Deur God Geskep is

Die Bybel behandel engele nie as bloot simboliese figure nie, maar as **nie-fisiese, intelligente, en geskape wesens** wat 'n aktiewe rol speel in God se planne. Die Bybel leer konsekwent dat engele werklike wesens is wat deur God geskep is. Hulle is nie die produk van menslike verbeelding, mites of antieke legendes nie, maar deel van die onsigbare skeppingsorde wat in die Skrif bevestig word. In die Ou Testament word engele gereeld uitgebeeld as hemelse wesens wat God aanbid en Sy opdragte uitvoer. Hierdie beskrywings beklemtoon dat hulle nie onafhanklik van God funksioneer nie, maar hul bestaan en doelwit direk uit Sy wil ontvang.

A. Bevestiging deur Skepping (Hulle is nie ewig soos God nie)

Die Nuwe Testament maak dit duidelik dat engele deel is van God se volledige skeppingswerk, wat bewys dat hulle 'n begin het en dus nie mites is nie.

- **Sleutelvers: Kolossense 1:16 (NV)**

  Die Nuwe Testament versterk hierdie begrip verder. Paulus verduidelik dat Christus alles geskep het — nie net die sigbare wêreld nie, maar ook die onsigbare, insluitend alle hemelse wesens. "want in Hom [Christus] is **alle dinge geskape** wat in die hemele en wat op die aarde is, wat sienlik en **wat onsienlik is**, trone sowel as heerskappye sowel as owerhede sowel as magte. Alle dinge is deur Hom en tot Hom geskape."

  - **Verduideliking:** Die term **"onsienlik"** verwys na die geestelike realm. Deur "trone," "heerskappye," "owerhede," en "magte" (terme wat duidelik na hemelse hiërargieë verwys) in te sluit, bevestig die Bybel dat die **engele se bestaan vasgemaak is in God se skeppingsdaad**. Hulle is nie-fisiese, maar werklike entiteite.

B. Bevestiging deur Historiese Optrede (Hulle gryp in by mense)

Die Ou en Nuwe Testament wemel van verhale waar engele direk met mense omgaan, wat hul realiteit vir die Bybelse skrywers onderstreep. Dit sluit engele in as deel van God se doelgerigte ontwerp. Engele word dus nie as gode of mededingers gesien nie, maar

as geskape wesens wat aan Christus se gesag onderworpe is. Verder word hulle beskryf as dienende geeste wat God stuur om mense te ondersteun wat deel aan Sy redding het. Hierdie funksionele beskrywing wys dat engele nie slegs bestaan nie, maar aktief betrokke is by die uitvoering van God se plan in die wêreld.

- **Sleutelvers: Hebreërs 1:14 (NV)**

  "Is hulle [die engele] nie almal **dienste wat uitgestuur word om diens te verrig** ter wille van dié wat die saligheid sal beërf nie?"

  - **Verduideliking:** Hierdie vers definieer die engele se primêre doel as **aktiewe dienare** wat deur God gestuur word om die mensdom te bedien. Hulle is nie afgetrede wesens nie, maar God se huidige agente op aarde.
- **Voorbeeld uit die Ou Testament: Genesis 19**
  - **Verduideliking:** Twee engele het letterlik by Lot se huis in Sodom aangekom, met hom gepraat, hom gewaarsku, en hom uit die stad begelei voordat God dit vernietig het. Hulle was hoogs tasbare, waargenome werklikhede in hierdie historiese gebeurtenis.

C. Bevestiging deur Psalmiste en Profete (Hulle woon God se hof by)

Die Psalms en Profetiese boeke bevestig die engele se teenwoordigheid in God se hemelse hof. Saam bevestig hierdie getuienis uit die Ou en Nuwe Testament dat engele nie simboliese figure is nie, maar werklike, geestelike wesens wat deur God geskep en vir Sy doel bestem is. Hulle bestaan is ingebed in die Bybel se groter verhaal van God se werk in die hemel en op aarde.

- **Sleutelvers: Psalm 148:2, 5 (NV)**

  "Loof Hom, al sy **engele**; loof Hom, al sy leërskare!... Hy het gespreek, en dit was; Hy het gebied, en dit het **daar gestaan**."

  - **Verduideliking:** Die Psalm roep die engele op om deel te neem aan die lofprysing van God, wat aandui dat hulle 'n permanente en geordende teenwoordigheid is in die hemel, 'n deel van God se "leërskare" of magte.

1.2. Skepping: Wanneer en Hoe is Engele Geskep?

Die Bybel maak dit duidelik dat engele, net soos die res van die skepping, deur God in bestaan gebring is. Hul ontstaan berus op die beginsel van **skepping uit niks** (*ex nihilo*), wat beteken dat hulle nie uit ’n vooraf bestaande stof of bron gevorm is nie, maar geheel en al deur God se wil en woord tot stand gekom het. Engele is dus nie ewig of self-bestaan soos God nie; hulle is afhanklike wesens wie se oorsprong in die skeppingsdaad van die Almagtige lê.

Daar word verder aangedui dat engele **voor die grondlegging van die aarde** geskep is. Wanneer God in die boek Job gevra word waar Job was toe Hy die aarde se fondamente gelê het, word verwys na die “hemelse wesens” wat jubel en juig oor God se skeppingswerk. Hierdie beskrywing impliseer dat die engele reeds bestaan het toe God die fisiese wêreld begin vorm het. Hulle was dus getuies van die skepping van die aarde en die kosmos, maar nie deelnemers daaraan nie. Dit plaas engele in die ry van God se eerste skeppingsdade en wys dat hulle ’n rol het binne God se groter plan vir die skepping van hemel en aarde.

A. Skepping *Ex Nihilo* (Uit Niks)

- **Teologiese Beginsel:** God se skeppingswyse is *ex nihilo* (Latyns vir "uit niks"). Alhoewel hierdie term nie direk in die Bybel staan nie, is dit die afleiding van alle skepping wat nie deur God self gemaak is nie.
- **Sleutelvers: Psalm 33:6, 9 (NV)**

  "Deur die **woord van die Here** is die hemele gemaak, en deur die gees van sy mond al hulle leërskare... Want Hy het gespreek, en dit was; Hy het gebied, en dit het daar gestaan."

  - **Verduideliking:** Die skepping van die hemelse "leërskare" (wat engele insluit) is 'n onmiddellike daad wat slegs deur God se Woord teweeggebring is. Dit beklemtoon die **outoriteit en bonatuurlikheid** van die engele se oorsprong.

B. Tydsberekening: Voor die Grondlegging van die Aarde

- **Sleutelvers: Job 38:4-7 (NV)**

  (God praat): "Waar was jy toe Ek die aarde se fondamente gelê het? ... toe die môresterre **saam gejubel het** en al die **seuns van God gejuig het**?"

  - **Verduideliking:** Die "seuns van God" verwys hier na die engele. Hulle was reeds in 'n toestand van **georganiseerde lofprysing en vreugde** toe God met die fisiese skepping van die aarde begin het. Dit bevestig dat hulle **voor Genesis 1:1** geskep is.

1.3. Onmiddellike Skepping: Hulle word nie Gebore of Sterf nie

Engele bestaan in 'n toestand van tydelike en onveranderlike volheid, wat hul onderskeid van die mensdom beklemtoon. Anders as mense, het hulle geen biologiese voortplanting nie; hulle vorm nie families of geslagte soos die mensdom nie. Jesus verduidelik dat hemelse wesens nie trou of voortplant soos mense nie, wat aandui dat hulle nie deur geboorte vermeerder word nie. Hierdie beginsel beteken dat die aantal

engele vasstaan — God het hulle almal onmiddellik geskep, en daar kom nie nuwe engele by nie.

- **Sleutelvers: Lukas 20:34-36 (NV)**

  Jesus antwoord hulle [die Sadduseërs]: "Die kinders van hierdie wêreld trou en word in die huwelik gegee; maar die wat waardig geag word om daardie wêreld en die opstanding uit die dode te verkry, trou nie en word ook nie in die huwelik gegee nie. Want hulle kan **ook nie meer sterf nie**, want hulle is **aan engele gelyk**..."

  - **Verduideliking:** Net so sterf engele nie. As geestelike wesens is hulle nie onderworpe aan fisiese verval of dood soos die mens nie. Hulle bestaan duur voort totdat God se plan met die skepping vervul is. Hoewel sommige engele van God afvallig geraak het (wat op ander plek bespreek kan word), bly hulle wesens wie se bestaan nie eindig deur natuurlike middele nie. Dit beklemtoon dat engele 'n unieke plek in die skeppingsorde het: geskape deur God, maar sonder die beperkings van menslike sterflikheid of generasie. Hulle is dus nie onderworpe aan die prosesse van geboorte en dood soos aardse wesens nie.

Hoofstuk 2: Engele se Natuur (Wat is hulle?)

2.1. Geestelike Wesens: Hulle het geen Fisiese Liggame in die Menslike Sin nie

Die Bybel definieer engele primêr as geesteswesens, wat beteken dat hulle nie uit vlees en bloed bestaan soos mense nie, maar deel is van die onsigbare, geestelike ryk.

A. Onsigbaar en Onliggaamlik

- **Sleutelvers: Hebreërs 1:14 (NV)**

  "Is hulle nie almal **dienste wat uitgestuur word** om diens te verrig ter wille van dié wat die saligheid sal beërf nie?"

  - **Verduideliking:** Die feit dat engele primêr as **"geeste"** of **"dienende geeste"** in hierdie en ander gedeeltes (soos Psalm 104:4) beskryf word, bevestig hul onliggaamlike aard. Hulle bestaan in die geestelike dimensie, en kan dus normaalweg nie gesien of aangeraak word nie. Hulle is fundamenteel verskillend van fisiese materie.
- **Sleutelvers: Lukas 24:39 (NV)**

(Jesus praat ná sy opstanding): "Kyk na my hande en my voete; dit is Ek self. **Voel aan My en kyk; want 'n gees het nie vlees en bene nie, soos julle sien dat Ek het nie.**"

- **Verduideliking:** Hier maak Jesus 'n duidelike onderskeid tussen die aard van 'n **"gees"** (wat na engele kan verwys) en 'n **fisiese, opgestane liggaam**. Dit bevestig dat engele per definisie nie uit vlees en bene (die substansie van die menslike liggaam) bestaan nie.

B. Verskynings in Liggaamlike Vorm

- **Nota:** Alhoewel engele geesteswesens is, kan die Bybel beskryf hoe hulle **tydelik** 'n menslike of sigbare vorm aanneem wanneer hulle op aarde verskyn om God se wil uit te voer.
  - **Voorbeeld:** In **Genesis 18** verskyn drie "manne" aan Abraham, waarvan twee later engele blyk te wees wat na Sodom op pad is. Hulle het geëet, gestap en gepraat soos mense.
  - **Interpretasie:** Hierdie is egter slegs **tydelike verskynings** (theofanieë of angelofanieë) en verteenwoordig nie hul wesenlike, permanente natuur nie. Hulle kan menslike vorm aanneem, maar is nie **permanent** menslik nie.

2.2. Persoonlikheid: Hulle Beskik oor Verstand, Emosie en Wil

Engele is geen blinde kragte van die natuur nie, maar moreel-responsiewe, intelligente, en wilsbepaalde wesens.

A. Verstand (Kennis en Intelligensie)

Engele is hoogs intelligente wesens wat die planne van God aktief bestudeer en verstaan, al is hul kennis nie absoluut nie (Markus 13:32).

- **Sleutelvers: 1 Petrus 1:12 (NV)**

  "...dinge [die profetiese openbarings oor Christus se lyding en heerlikheid] waarin **engele begerig is om in te kyk**."

  - **Verduideliking:** Die feit dat engele "begerig is om in te kyk" dui op 'n **intellektuele nuuskierigheid** en 'n verstandelike vermoë om God se kompleks planne te bestudeer en te probeer verstaan, veral dié wat met die mensdom te make het.
- **Sekondêre Vers: 2 Samuel 14:20**

  "...want my heer, die koning, het 'n **wysheid soos die wysheid van die engel van God**, om alles wat op die aarde gebeur het, te weet."

- **Verduideliking:** Die spreker gebruik die engel se wysheid as die standaard vir **uitnemende kennis** en insig in aardse sake, wat hul hoë intellektuele kapasiteit bevestig.

B. Emosie (Gevoel en Respons)

Engele is nie koue, robotagtige wesens nie; hulle ervaar en toon sterk emosies in reaksie op gebeure in God se skepping.

- **Sleutelvers: Lukas 15:10 (NV)**

  "So sê Ek vir julle, is daar **blydskap** voor die engele van God oor een sondaar wat hom bekeer."

  - **Verduideliking:** Hierdie vers lewer direkte bewys van **vreugde** as 'n emosie wat deur engele ervaar word wanneer God se verlossingsplan op aarde slaag. Hulle is betrokke by en reageer emosioneel op mense se geestelike toestand.
- **Sekondêre Vers: Job 38:7**

  "toe die môresterre saam **gejubel het** en al die seuns van God **gejuig het**?"

  - **Verduideliking:** Hulle het gejuig by die skepping van die aarde, wat 'n emosionele reaksie van **vreugde en lofprysing** demonstreer.

C. Wil (Besluitneming en Morele Verantwoordelikheid)

Engele is met 'n vrye wil geskep, wat hulle die vermoë gegee het om morele keuses te maak, hetsy om God te dien óf teen Hom te rebelleer.

- **Sleutelvers: Judas 1:6 (NV)**

  "En die **engele wat nie hul eie beginsel bewaar het nie**, maar hul eie woning verlaat het, het Hy vir die oordeel van die groot dag met ewige boeie onder die duisternis bewaar."

  - **Verduideliking:** Hierdie engele het 'n **keuse** gemaak ("nie hul eie beginsel bewaar het nie") wat gelei het tot hul rebellie. Dit bewys dat hulle met 'n **morele wil** geskep is—die vermoë om te kies tussen goed en kwaad, gehoorsaamheid en ongehoorsaamheid. Dit is die grondslag van die val van Satan en sy demone.

2.3. Beperkings: Hulle is Geskape en Daarom Nie Goddelik nie

Al is engele geweldig kragtige wesens, is hulle geskape en is daarom onderworpe aan die beperkings van nie-Goddelike entiteite. Hulle het nie die eienskappe van alwetendheid (alles-weet), alomteenwoordigheid (oral-teenwoordig), of almag (alles-magtig) wat slegs aan God behoort nie.

A. Beperkte Kennis (Nie Alwetend)

Engele, ten spyte van hul hoë intelligensie, het nie volkome kennis van God se planne nie en kan nie in die toekoms kyk nie.

- **Sleutelvers: Matteus 24:36 (NV)**

  "Maar van dié dag en dié uur **weet niemand nie**, ook nie die engele van die hemele nie, maar net my Vader alleen."

  - **Verduideliking:** Jesus maak dit duidelik dat die **tydsberekening van Sy wederkoms** buite die kennis van die engele val. Hierdie uitsluiting dien as die absolute bewys dat hulle **nie alwetend** is nie, maar ondergeskik is aan God se openbaring.

B. Beperkte Teenwoordigheid (Nie Alomteenwoordig)

Engele kan slegs op een plek op 'n slag wees, en is dus nie alomteenwoordig nie. Wanneer hulle optree, moet hulle beweeg of gestuur word.

- **Sleutelvers: Daniël 9:21-23 (NV)**

  Gabriël, "vlieg vinnig na my toe" en sê: "By die begin van jou smekinge het 'n woord uitgegaan, en ek het gekom om dit aan jou bekend te maak..."

  - **Verduideliking:** Die feit dat die engel Gabriël **moes "vlieg" en "gekom het"** om Daniël te bereik, bewys dat hy nie oral was nie. Engele kan ongetwyfeld teen geweldige spoed reis, maar hul ligging is **gebonde** en hulle moet beweeg om hul take uit te voer.

C. Beperkte Mag (Nie Almagtig)

Hulle mag is groot, soos gesien in dade soos die doodmaak van 185 000 Assiriese soldate in een nag (2 Konings 19:35), maar dit is **geleende mag** en totaal ondergeskik aan God.

- **Sleutelvers: Psalm 103:20 (NV)**

  "Loof die Here, sy **engele**, kragtige helde wat **sy woord volbring**, gehoorsaam aan die stem van sy woord."

- **Verduideliking:** Hulle mag word altyd uitgeoefen in **diens van God se wil** ("volbring sy woord"). Hulle kan nie onafhanklik van God se opdrag optree nie.

2.4. Voorkoms: Wanneer Hulle Wel Verskyn, is dit dikwels in 'n Spesifieke Vorm

Alhoewel engele wesenlik geesteswesens is (2.1), gee die Bybel 'n paar beskrywings van hoe hulle verskyn wanneer hulle in die menslike realm ingryp.

A. Die Menslike Vorm

Dit is die mees algemene vorm wat engele aanneem wanneer hulle met mense praat.

- **Sleutelvers: Hebreërs 13:2 (NV)**

  "Vergeet die gasvryheid nie, want daardeur het sommige, onwetend, **engele gehuisves**."

  - **Verduideliking:** Om onwetend gehuisves te word, beteken dat die engele soos gewone **mense** gelyk het. Dit bewys dat die engele die vermoë het om 'n menslike vorm aan te neem wat heeltemal ononderskeibaar is van die mens.

B. Glorieryke en Skrikwekkende Vorm

In kritieke oomblikke wat God se mag en majesteit betrek, verskyn engele met 'n bonatuurlike en angswekkende glans.

- **Sleutelvers: Matteus 28:2-3 (NV)**

  (By Jesus se opstanding): "Want 'n engel van die Here het van die hemel neergedaal... en **sy voorkoms was soos weerlig en sy klere wit soos sneeu**."

  - **Verduideliking:** Die glorieryke voorkoms van die engel was so intens dat die wagte "van vrees vir hom gebewe en soos dooies geword het." Dit is die voorkoms wat hulle aanneem om hul **bonatuurlike outoriteit en mag** te demonstreer.
- **Sekondêre Voorbeeld:** Die Serafs en Gerubs (wat in Openbaring en Esegiël beskryf word) verskyn in 'n **komplekse, glorieryke, en simbool-belaaide vorm** wat hul status rondom God se troon verteenwoordig.

Hoofstuk 3: Klassifikasie (Heilig en Onheilig)

3.1. Die Heilige Engele (Die Uitverkorenes *[Elekt]*): Die Meerderheid wat Getrou Gebly het aan God

Hierdie groep word soms die "uitverkore engele" genoem (1 Tim. 5:21), en hulle verteenwoordig die oorgrote meerderheid van die hemelse leërskare wat sedert hul skepping in gehoorsaamheid en aanbidding aan God gebly het.

3.1.1. Die Hoë Rangs: Spesifieke Engele en Klasse met Unieke Funksies

Die Bybel gee spesifieke name en take aan sekere groepe en individue wat 'n hoër rang of spesialisrol in die hemelse hiërargie beklee.

A. Aartsengel(e): Die Hoofleier

- **Naam: Migael** (Die enigste wat uitdruklik die titel *Aartsengel* in die Bybel gegee word).
    - **Betekenis:** Sy naam beteken "Wie is soos God?"—'n strydkreet teen Satan se hoogmoed.
    - **Rol:** Hy word beskryf as die **groot vors** (Daniël 12:1) en die **leier van God se hemelse leërskare** (Openbaring 12:7). Sy primêre taak is die **militêre verdediging** van God se volk teen die magte van die duisternis.
    - **Sleutelvers: Judas 1:9 (NV)**

      "Maar die aartsengel **Migael**, toe hy met die duiwel in twis gegaan het oor die liggaam van Moses, het geen veroordelende uitspraak van lastering teen hom gewaag nie, maar het gesê: Mag die Here jou bestraf!"

    - **Sekondêre Vers: Openbaring 12:7** beskryf hom as die aanvoerder van die engele in die finale stryd teen die draak (Satan).

B. Gerubs (Cherubim): Bewaarders van Heiligheid

- **Rol:** Hulle dien as die **bewaarders van God se heiligheid** en dien dikwels as vervoermiddels vir God se heerlikheid (Eseg. 1, 10). Hulle taak is om te verseker dat onheiligheid nie God se teenwoordigheid bereik nie.
    - **Sleutelvers: Genesis 3:24 (NV)**

      "So het Hy dan die mens weggedryf en aan die oostekant van die tuin van Eden die **gerubs** met die vlammende swaard wat heen en weer beweeg, gestel om die pad na die boom van die lewe te bewaak."

    - **Sekondêre Vers: Esegiël 10** beskryf hulle in detail as wesens met vier gesigte en vlerke wat die *merkaba* (God se troonwa) ondersteun.

C. Serafs (Seraphim): Die Brandendes, Aanbidders

- **Rol:** Hulle is die engele van die **hoogste aanbidding** en is direk rondom God se troon. Hulle primêre funksie is om God se heiligheid te verklaar en die hemelse diens te fasiliteer.
    - **Sleutelvers: Jesaja 6:2-3 (NV)**

      "Bo Hom het **serafs** gestaan; elkeen het ses vlerke gehad… En die een het die ander toegeroep en gesê: **Heilig, heilig, heilig** is die Here van die leërskare! Die hele aarde is van sy heerlikheid vol!"

    - **Let Wel:** Hulle word ook gebruik in seremonies van **reiniging** (soos toe 'n Seraf 'n gloeiende kool geneem het om Jesaja se lippe aan te raak, Jes. 6:6-7).

3.1.2. Die Gewone Groepe: Die Tallose Meerderheid

Dit is die groot en ongetelde versameling engele wat in diens van God se wil staan, en die ruggraat van Sy "leërskare" vorm.

- **Sleutelvers: Hebreërs 12:22 (NV)**

  "…maar julle het gekom by die berg Sion en die stad van die lewende God, die hemelse Jerusalem, en by **tienduisende van engele, 'n feestelike vergadering**…"

    - **Verduideliking:** Die uitdrukking "tienduisende van engele" dui op hul **onnoemlike getal** en hul deelname aan die aanbidding van God. Hulle word dikwels net as "engele" of "die leërskare" genoem en is die uitvoerende arms van God se opdragte.
- **Sekondêre Terme:** Die Bybel gebruik ook die algemene terme **"trone, heerskappye, owerhede, magte"** (Kol. 1:16) om die gestruktureerde rangorde van hierdie groepe te beskryf, al is die presiese funksies van elke rang nie volledig geopenbaar nie.

3.2. Die Onheilige Engele (Gevallenes): Die Engele wat God Verlaat het

Hierdie klas sluit alle geesteswesens in wat hul oorspronklike toestand van heiligheid en gehoorsaamheid verlaat het deur teen God in opstand te kom. Hulle word ook demone, bose geeste, en die engele van Satan genoem.

3.2.1. Satan: Die Leier van die Rebellie

Satan (ook bekend as die Duiwel, die Draak, of Lucifer) was oorspronklik 'n hoë-rangse engel, waarskynlik 'n Gerub, wat weens sy trots in opstand gekom het.

- **Oorsprong van die Val (Trots en Hoogmoed):** Die Bybel beskryf nie die val direk nie, maar Jesaja 14 en Esegiël 28 word algemeen as profetiese verwysings na Satan se val geïnterpreteer.
    - **Sleutelvers: Esegiël 28:15, 17 (NV)**

      "Jy was **volmaak** in jou weë van die dag af dat jy geskape is, totdat daar **ongeregtigheid** in jou gevind is... Jou hart het hoog geword oor jou skoonheid; jy het jou wysheid bederf weens jou glans..."

    - **Verduideliking:** Die verwysing na 'n geskape wese wat volmaak was, maar wat deur sy eie trots geval het, word beskou as die mees akkurate Bybelse beskrywing van die **oorspronklike, volmaakte engel** wat Satan geword het.
- **Sleutelvers: Jesaja 14:12-14 (NV)**

  "Hoe het jy uit die hemel geval, **O môrester, seun van die dageraad!** ... En jy het in jou hart gesê: Ek wil opklim na die hemel; bo die sterre van God wil ek my troon verhef..."

    - **Verduideliking:** Die vyf "Ek wil"-uitsprake in hierdie teks toon die **vrye wil** en die doelbewuste keuse om self op God se troon te sit, wat die grondslag van sy rebellie was.

3.2.2. Demone / Bose Geeste: Die Engele Wat Saam Met Hom Geval Het

'n Aansienlike groep engele het gekies om Satan te volg en het sodoende hul heilige status verloor. Hulle word nou as Demone of bose geeste in die Nuwe Testament beskryf.

- **Die Gevalles:**
    - **Sleutelvers: Openbaring 12:4 (NV)**

      "...en sy stert [die draak/Satan] het 'n **derde van die sterre van die hemel** saamgesleep en hulle op die aarde gegooi."

    - **Verduideliking:** Die "sterre van die hemel" word dikwels in profetiese taal as engele geïnterpreteer. Hierdie vers dui daarop dat 'n **groot deel** (ongeveer een derde) van die engele by Satan se opstand aangesluit het.
- **Hul Funksie:** Demone is geeste wat in direkte stryd teen God se koninkryk optree deur mense te teister, te mislei, te beset, en vals leerstellings te versprei (Ef. 6:12).

3.2.3. Hul Lot: Hul Finale Oordeel en Bestemming

Daar is geen hoop op redding of bekering vir die gevalle engele nie. Hulle is vasgevang in hul rebellie en wag op finale oordeel.

- **Sleutelvers: Matteus 25:41 (NV)**

  "Dan sal Hy ook vir dié aan sy linkerhand sê: Gaan weg van My, julle vervloektes, in die **ewige vuur wat berei is vir die duiwel en sy engele**."

  - **Verduideliking:** Hierdie vers is krities: dit bevestig dat die hel (*die ewige vuur*) nie oorspronklik vir die mens bedoel was nie, maar spesifiek **"berei is vir die duiwel en sy engele"**. Dit is hul finale, onveranderlike bestemming.
- **Die Huidige Boeiing:**
  - **Sleutelvers: Judas 1:6 (NV)**

    "En die engele wat nie hul eie beginsel bewaar het nie, maar hul eie woning verlaat het, het Hy vir die oordeel van die groot dag met **ewige boeie onder die duisternis bewaar**."

  - **Verduideliking:** Hierdie teks dui daarop dat sommige van die gevalle engele (moontlik dié wat betrokke was by die gebeure van Genesis 6:1-4) reeds deur God vasgebind is en wag op die finale dag van oordeel.

Hoofstuk 4: Engele se Karakter

4.1. Perfektheid in Skepping: Hulle is Aanvanklik "Baie Goed" Geskep

Enige wese wat uit God se hand kom, word volmaak geskep. Engele het hul bestaan begin in 'n toestand van **morele suiwerheid, heerlikheid en krag**, wat nodig was vir die diens waarvoor hulle geskep is.

- **Sleutelvers: Esegiël 28:15 (NV)**

  (Met verwysing na die gevalle engel, Satan): "Jy was **volmaak in jou weë** van die dag af dat jy geskape is, totdat daar ongeregtigheid in jou gevind is."

  - **Verduideliking:** Die woord "volmaak" (*tamim*) dui op 'n toestand van **integriteit en suiwerheid** by die skepping. Dit is die bewys dat God die engele moreel vlekkeloos geskep het. Die sonde en boosheid wat later na vore gekom het, was die gevolg van 'n doelbewuste keuse, nie 'n fout in God se skepping nie.

- **Sekondêre Vers: Psalm 103:20 (NV)**

  "Loof die Here, sy engele, **kragtige helde** wat sy woord volbring..."

  - **Verduideliking:** Die beskrywing van engele as "kragtige helde" beklemtoon die **heerlikheid en krag** waarmee hulle geskep is—eienskappe wat nodig is om God se opdragte onmiddellik en doeltreffend uit te voer.

4.2. Heiligheid van die Uitverkorenes (*Elekt*): Die Karakter van Getrouheid

Die heilige engele se karakter word gekenmerk deur hul volkome en onwrikbare toewyding aan God se wil en aanbidding van Sy heiligheid.

A. Getrouheid: Hulle Dien God se Wil Onmiddellik en Volkome

- **Sleutelvers: Psalm 103:20 (NV)**

  "Loof die Here, sy engele, kragtige helde wat **sy woord volbring, gehoorsaam aan die stem van sy woord**."

  - **Verduideliking:** Hierdie getrouheid is die basis van hul karakter. Hulle is **perfekte dienaars** wat God se opdragte onmiddellik, sonder om te bevraagteken, en met volle krag uitvoer. Hulle dien is heeltemal gefokus op die uitvoering van God se wil.

B. Prys en Aanbidding: Hulle Aanbid God Sonder Ophou

Die sentrale karaktertrek van die hoogste engele is die deurlopende aanbidding van God, wat die hoogste uitdrukking van hul heiligheid is.

- **Sleutelvers: Jesaja 6:3 (NV)**

  "En die een het die ander toegeroep en gesê: **Heilig, heilig, heilig is die Here van die leërskare!** Die hele aarde is van sy heerlikheid vol!"

  - **Sekondêre Vers: Openbaring 4:8 (NV)**

    "...en hulle het dag en nag sonder ophou gesê: **Heilig, heilig, heilig is die Here God, die Almagtige, wat was en wat is en wat kom.**"

  - **Verduideliking:** Beide die Serafs in die Ou Testament en die vier lewende wesens in Openbaring (wat die Gerubs verteenwoordig) aanbid God

onophoudelik. Hierdie ononderbroke, driemaal herhaalde verklaring van "Heilig" is die **hoogste demonstrasie van hul karakter** en dui op hul volkome toewyding aan God se heiligheid.

4.3. Karakter van die Gevallenes: Hoogmoed en Opposisie

Die gevalle engele se karakter is die direkte teenoorgestelde van die heiliges, gekenmerk deur trots, rebellie en misleiding.

A. Hoogmoed en Rebellie: Die Oorsaak van Hul Val

- **Sleutelvers: 1 Timótheüs 3:6 (NV)**

  (Paulus waarsku oor 'n nuwe leier): "...sodat hy nie **verwaand** word en in die **oordeel van die duiwel** val nie."

  - **Verduideliking:** Die "oordeel van die duiwel" is die straf wat die duiwel ontvang het as gevolg van sy **trots (*verwaandheid*)**. Dit dui aan dat **hoogmoed** die fundamentele sonde was wat die volmaakte wese Satan tot rebellie gedryf het.

B. Boosheid en Misleiding: Hul Taak is om God se Werk Teë te Staan

Die karakter van die gevalle engele word nou gedefinieer deur hul doelbewuste en bose opposisie teen God se waarheid.

- **Sleutelvers: 2 Korinthiërs 11:14 (NV)**

  "...want die Satan self verander hom in 'n **engel van die lig**."

  - **Verduideliking:** Hierdie is die essensie van die gevalle engele se karakter—hulle gebruik **misleiding** om hul bose doelwitte te bereik. Hulle probeer die voorkoms van waarheid of heiligheid aanneem om mense weg van God te lei.
- **Sekondêre Vers: Efesiërs 6:12**

  "...want ons worstelstryd is nie teen vlees en bloed nie, maar teen die **owerhede, teen die magte, teen die wêreldheersers van die duisternis** van hierdie eeu, teen die bose geeste in die lug."

  - **Verduideliking:** Hulle karakter is die van **"wêreldheersers van die duisternis"** en **"bose geeste,"** wat bevestig dat hul hele wese en aktiwiteit nou aan boosheid gewy is.

Hoofstuk 5: Hulle Taak (Hul Bediening)

Hierdie hoofstuk beskryf die doel waarvoor engele geskep is: om God te dien en Sy wil in die heelal uit te voer. Hul take word verdeel volgens hul lojaliteit.

5.1. Teenoor God

Die primêre en universele taak van die heilige engele is die verheerliking van God, wat hulle deur aanbidding en die uitvoering van Sy opdragte doen.

A. Aanbidding en Lofprysing

- **Sleutelvers: Jesaja 6:3; Openbaring 4:8 (NV)**

  (Soos in Hoofstuk 4 genoem): Serafs/wesens roep uit: "Heilig, heilig, heilig is die Here God, die Almagtige..."

  - **Verduideliking:** Die hoogste engele (Serafs en Gerubs) lei die hemelse aanbidding, wat aandui dat die **ewige lofprysing** van God die wesenlike funksie van hul bestaan is.

B. Boodskappe Oordra

- **Wortel:** Die Griekse woord vir engel (*ángelos*) beteken **"boodskapper."** Dit is hul mees basiese en algemene taak.
- **Sleutelvers: Openbaring 1:1 (NV)**

  "Openbaring van Jesus Christus... en Hy het dit deur Sy **engel** aan sy dienskneg Johannes gestuur en te kenne gegee."

  - **Verduideliking:** God gebruik engele as Sy amptelike kanale om **profetiese en instruktiewe boodskappe** oor te dra, soos in die boek Daniël en Openbaring duidelik is.

5.2. Teenoor Jesus Christus

Engele het 'n spesiale, eerbiedige bediening teenoor Jesus Christus gedurende Sy aardse lewe en in Sy verheerlikte toestand.

- **Aankondiging van Sy Geboorte:** 'n Engel het aan Maria verskyn, en 'n menigte het Sy geboorte aan die herders aangekondig.
  - **Sleutelvers: Lukas 2:10-14 (NV)**

"En meteens was daar by die engel 'n menigte van die hemelse leërskare wat **God geprys** het..."

- **Diening ná Sy Versoeking:** Nadat Satan Hom versoek het in die woestyn.
  - **Sleutelvers: Matteus 4:11 (NV)**

    "Toe het die duiwel Hom verlaat, en **daar het engele by Hom gekom en Hom gedien**."

- **Versterking in Getsemane:** Tydens Sy uiterste lyding in die tuin.
  - **Sleutelvers: Lukas 22:43 (NV)**

    "En 'n **engel uit die hemel het aan Hom verskyn en Hom versterk**."

- **Aankondiging van Sy Opstanding en Wederkoms:**
  - **Sleutelvers by Opstanding: Matteus 28:5-6**—'n Engel het die nuus van Sy opstanding meegedeel.
  - **Sleutelvers by Wederkoms: Handelinge 1:10-11**—Twee manne (engele) het die dissipels verseker dat Jesus sal terugkeer soos Hy opgevaar het.

5.3. Teenoor Gelowiges (Die Heilige Engele)

Engele dien as dienende geeste wat God se kinders bedien, beskerm en lei.

A. Beskerming en Lewering

- **Sleutelvers: Psalm 34:7 (NV)**

  "Die **engel van die Here slaan 'n laer rondom dié wat Hom vrees, en red hulle uit**."

  - **Verduideliking:** Hierdie vers beskryf 'n "wagters"-funksie, wat dui op voortdurende, fisiese en geestelike beskerming.

B. Leiding en Boodskaplewering op Aarde

- **Sleutelvers: Handelinge 8:26 (NV)**

  "'n **Engel van die Here het met Filippus gespreek** en gesê: Staan op en gaan na die suide..."

  - **Verduideliking:** Engele word as God se stem gebruik om gelowiges fisies te lei om God se evangelisasiewerk te bevorder.

C. Begeleiding van die Siel

- **Sleutelvers: Lukas 16:22 (NV)**

  "En dit het gebeur dat die arm man gesterf het, en **deur die engele weggedra is** in die skoot van Abraham."

  - **Verduideliking:** Hierdie gedeelte dui op die rol van engele om die siele van gelowiges ná die dood na hul regmatige rusplek te begelei.

Kontras: Die Taak van die Onheilige Engele

In skerp kontras is die taak van die gevalle engele om te probeer vernietig, aan te kla en te mislei.

- **Versoeking:** Satan en sy demone versoek gelowiges tot sonde (1 Kor. 7:5).
- **Aanklae:** Satan word die "aanklaer van ons broeders" genoem (Openbaring 12:10).
- **Vernietiging/Oorlogvoering:** Hulle voer geestelike oorlog teen gelowiges en God se planne (Efesiërs 6:12).

Hoofstuk 6: Hulle Verblyf en Toekoms

Hierdie hoofstuk konsentreer op die ligging van engele in die huidige bedeling en hul rol in die ewige toekoms, wat die tema van God se soewereiniteit finaliseer.

6.1. Verblyf: Waar is Engele?

Engele bestaan in 'n multidimensionele werklikheid, met sommige wat vry is om te dien, en ander wat vasgehou word.

A. Die Hemel: Die Primêre Verblyf van die Heilige Engele

Die hemel, of God se onmiddellike teenwoordigheid, is die oorspronklike en primêre tuiste van die heilige engele.

- **Sleutelvers: Matteus 18:10 (NV)**

  "Pas op dat julle nie een van hierdie kleintjies verag nie; want Ek sê vir julle dat hulle **engele in die hemele** altyd die aangesig sien van my Vader wat in die hemele is."

- **Verduideliking:** Die verwysing na engele wat God se aangesig "in die hemele" sien, beklemtoon dat hul permanente posisie as **dienare rondom God se troon** in die geestelike ryk is.

B. Die Aarde: 'n Tydelike Diensgebied

Engele verlaat gereeld die hemel om God se opdragte en beskerming op aarde uit te voer.

- **Sleutelvers: Hebreërs 1:14 (NV)**

  "Is hulle nie almal **dienste wat uitgestuur word** om diens te verrig ter wille van dié wat die saligheid sal beërf nie?"

  - **Verduideliking:** Die engele se diens op aarde is **tydelik en opdraggebonde**. Hulle is nie permanent hier nie, maar word spesifiek "uitgestuur" om te bedien.

C. Die Afgrond (*Tartarus*): Die Tronkbewaardery vir Gevalle Engele

Sommige van die gevalle engele word reeds in 'n spesiale tronk van duisternis aangehou terwyl hulle op hul finale oordeel wag.

- **Sleutelvers: 2 Petrus 2:4 (NV)**

  "Want as God engele wat gesondig het, nie gespaar het nie, maar hulle in die **tartarus** neergewerp en aan kettings van duisternis oorgegee het om vir die oordeel in bewaring gehou te word..."

  - **Sekondêre Vers: Judas 1:6**—Verwys na engele wat "nie hul eie beginsel bewaar het nie" wat met "ewige boeie onder die duisternis bewaar" word.
  - **Verduideliking:** Die term *Tartarus* dui op 'n diep plek in die doderyk. Dit bevestig dat sommige gevalle engele reeds vasgebind is, vermoedelik weens 'n meer ekstreme sonde (moontlik Genesis 6:1-4), terwyl ander gevalle engele (demone) nog vry is om op aarde te werk.

6.2. Hulle Verhouding tot die Kerk: Die Toekomstige Oordeel

Die Bybel openbaar 'n verbasende toekomstige rol vir die gelowiges in Christus: om as mederegters in die heelal te dien.

- **Sleutelvers: 1 Korinthiërs 6:3 (NV)**

  "Weet julle nie dat **ons engele sal oordeel** nie? Hoeveel te meer dinge wat hierdie lewe betref?"

- **Verduideliking:** Dit is 'n verklaring van die **supremasie van die verloste mens** in Christus. Die gelowiges sal in die ewigheid by die finale oordeelstafels sit en besluite oor die gevalle engele (en moontlik, in 'n sekondêre sin, oor die geskiktheid van die heilige engele) neem. Dit beklemtoon dat die mens se posisie in Christus bó dié van alle engele verhef is.

6.3. Hulle Finale Einde

Die eindbestemming van die twee engele-groepe is ewige en onveranderlike.

A. Die Heilige Engele se Ewigheid

Hulle sal hul oorspronklike doel vir ewig voortsit—dien en aanbid.

- **Sleutelvers: Openbaring 21:3, 5 (NV)**

  "En ek het 'n groot stem uit die hemel hoor sê: Kyk, die tabernakel van God is by die mense, en Hy sal by hulle woon… En Hy wat op die troon sit, het gesê: **Kyk, Ek maak alles nuut**."

  - **Verduideliking:** In die nuwe skepping (nuwe hemel en aarde) sal die heilige engele steeds as **God se boodskappers en dienare** optree in 'n toestand van volmaakte harmonie tussen God en die verloste mensdom. Hulle sal vir ewig heilig en onveranderlik wees.

B. Die Gevallenes se Finale Oordeel

Hulle lot, wat reeds vir hulle beplan is, is ewige straf.

- **Sleutelvers: Openbaring 20:10 (NV)**

  "En die duiwel wat hulle verlei het, is gewerp in die poel van vuur en swawel, **waar die dier en die valse profeet is; en hulle sal pynig word dag en nag tot in alle ewigheid**."

  - **Verduideliking:** Die **Poel van Vuur (die tweede dood)** is die ewige tronk wat oorspronklik vir Satan en sy engele voorberei is (Matt. 25:41). Dit is hul finale en onomkeerbare lot.

Deel 2: Satan, Gevallen Engele, Demone en Bose Geeste

Hoofstuk 1. Geskiedenis van Satan (Van Skepping tot Oordeel)

1.1. Ontstaan en Vroeë Heerlikheid (Skepping en Val)

A. Skepping: Die Hoogste Geskape Wese

Satan was nie altyd boos nie. Hy het begin as die toppunt van God se skepping, moontlik 'n gesalfde **Gerub** wat in die hoogste rangorde gedien het.

- **Sleutelvers: Esegiël 28:12, 14 (NV)**

  "Jy was die **geseëlde van volkomenheid**, vol wysheid en volmaak in skoonheid... Ek het jou gestel as 'n **gesalfde, beskermende gerub**..."

  - **Verduideliking:** Hierdie profesie (tradisioneel aan die koning van Tirus gerig, maar met bykomende woorde wat slegs op 'n hemelse wese kan dui) bevestig sy oorspronklike rol as 'n **beskermende, hoë-rangse engel** in God se teenwoordigheid.

B. Vroeë Posissie/Heerlikheid: In die Tuin van God

- **Sleutelvers: Esegiël 28:13, 15 (NV)**

  "Jy was in **Eden, die tuin van God**... Jy was volmaak in jou weë van die dag af dat jy geskape is, totdat daar **ongeregtigheid** in jou gevind is."

  - **Verduideliking:** Sy posisie was so heilig dat dit metafories met die **Tuin van Eden** (die toonbeeld van volmaaktheid op aarde) vergelyk word. Hy was met kostbare edelgesteentes bedek, wat sy glans en heerlikheid beklemtoon het.

1.2. Die Rebellie en Val

A. Motivering: Hoogmoed en die Begeerte om Soos God te Wees

Die kern van Satan se val was die vrye keuse om sy diensrol te verwerp en self soewereiniteit te eis—die oer-sonde van trots.

- **Sleutelvers: Jesaja 14:12-15 (NV)**

  "Hoe het jy uit die hemel geval, o môrester, seun van die dageraad!... En jy het in jou hart gesê: Ek wil opklim na die hemel; bo die sterre van God wil ek my troon verhef; en ek wil sit op die berg van samekoms in die uithoeke van die Noorde. Ek wil opklim bo die hoogtes van die wolke; **Ek wil myself aan die Allerhoogste gelyk maak**."

  - **Verduideliking:** Hierdie vyf "Ek wil" verklarings definieer die rebellie as 'n **doelbewuste opstand** teen die Goddelike gesag. Dit is die wese van *Non serviam* ("Ek sal nie dien nie").

B. Posissie Ná Rebellie: Van Gerub na Teëstander

Die gevolg was 'n onmiddellike verandering van sy natuur en naam.

- **Naam:** Hy word **Satan** (Hebreeus vir "Teëstander" of "Aanklaer") en **Duiwel** (Grieks vir "lasteraar") genoem.
- **Implikasie:** Sy nuwe naam weerspieël sy karakter en sy taak: om God en Sy volk aktief teen te staan.

1.3. Die Groot Veldtog (Adam tot Christus)

A. Eerste Oorwinning (Eerste Adam): Die Bedrieër

Satan se eerste aksie ná sy val was om God se nuwe skepping, die mens, te korrupteer, wat sonde in die wêreld ingebring het.

- **Sleutelvers: Genesis 3:1, 4 (NV)**

  "Maar die slang was listiger as al die diere van die veld wat die Here God gemaak het... Toe sê die slang vir die vrou: **Julle sal gewis nie sterwe nie**."

  - **Verduideliking:** Deur **misleiding** (die kern van sy karakter, 2 Kor. 11:14) het hy Adam en Eva se gehoorsaamheid vernietig, en sodoende die **heerskappy** oor die aarde aan homself geannekseer (Lukas 4:6 noem hom die vors van die wêreld).

B. Groot Neerlaag (Tweede Adam, Jesus Christus): Die Verplettering

Die hoogtepunt van God se plan was om Satan se beheer oor die dood en die wêreld finaal te breek deur Christus se werk.

- **Sleutelvers: Génesis 3:15 (NV)**

"En Ek sal vyandskap stel tussen jou en die vrou, en tussen jou saad en haar saad. **Hy sal jou die kop vermorsel**, en jy sal hom in die hakskeen byt."

- **Sleutelvers: Kolossense 2:15 (NV)**

  "Hy het die **owerhede en magte uitgeklee** en hulle in die openbaar tentoongestel en daardeur oor hulle getriomfeer."

- **Verduideliking:** Die Kruis en Opstanding het Satan se **mag oor die dood** (Heb. 2:14) en sy wettige aanspraak as die "vors van hierdie wêreld" (Joh. 12:31) finaal verbreek. Hy is 'n verslane vyand, al is hy nog aktief.

1.4. Die Uitstel (Die Tyd van Geduld)

A. Hoekom God Hom Nog Duld

Satan en sy demone is nog steeds aktief, maar slegs binne die grense wat God toelaat.

- **Sleutelvers: Job 1:12 (NV)**

  "Toe sê die Here vir Satan: Kyk, alles wat hy [Job] het, is in jou hand; **net teen homself mag jy jou hand nie uitsteek nie**."

  - **Verduideliking:** Hierdie gedeelte demonstreer **God se soewereine beheer** oor Satan. Hy kan slegs optree met God se uitdruklike toestemming, selfs al is sy motivering boos. God gebruik Satan se boosheid onwillekeurig om Sy eie doelwitte te bereik (soos die toetsing van geloof, en die demonstreer van die volkome geregtigheid wat Christus bring).

1.5. Satan se Eindoordeel

Satan se lot is nie onbekend nie; sy vonnis is reeds gevel en wag op uitvoering.

- **Sleutelvers: Openbaring 20:1-3 (NV)**

  'n Engel het neergedaal, die draak, die ou slang wat die Duiwel en Satan is, **vasgegryp en hom vir duisend jaar gebind**...

  - **Verduideliking:** Hy sal tydens die millennium (1000 jaar) vasgebind word en daarna vir 'n kort tydperk vrygelaat word vir 'n finale opstand van die mensdom.
- **Sleutelvers: Openbaring 20:10 (NV)**

"En die duiwel wat hulle verlei het, is gewerp in die **poel van vuur en swawel**, waar die dier en die valse profeet is; en hulle sal pynig word dag en nag tot in alle ewigheid."

- **Verduideliking:** Die ewige vuur is sy finale bestemming, wat die **ewige, onomkeerbare regverdige oordeel** oor sy rebellie en boosheid bevestig.

Hoofstuk 2: Satan se Karakter en Titels

Satan se karakter word die beste gedefinieer deur die name wat die Bybel aan hom gee, wat elkeen 'n aspek van sy vyandigheid teenoor God en die mensdom openbaar.

2.1. Teenstander (Satan)

Die naam *Satan* (Hebreeus) is sy primêre titel en beteken letterlik "teenstander" of "aanklaer". Dit som sy funksie in die heelal op.

- **Sleutelvers: 1 Petrus 5:8 (NV)**

  "Wees nugter en waaksaam, want julle **teenstander, die duiwel, loop rond soos 'n brullende leeu**, en soek wie hy kan verslind."

  - **Verduideliking:** Hy is die aktiewe, voortdurende vyand wat God se doelwitte by elke geleentheid probeer stuit. Sy werk is om gelowiges aan te val en te vernietig.

2.2. Lasteraar (Duiwel / *Diabolos*)

Die titel Duiwel (Grieks: *diabolos*) beteken "lasteraar" of "aanklaer." Dit beskryf sy geregtelike of wetlike aanvalle op God se volk.

- **Sleutelvers: Openbaring 12:10 (NV)**

  "Want die **aanklaer van ons broeders** is neergewerp, hy wat hulle aankla voor onse God dag en nag."

  - **Verduideliking:** Satan se bediening in die hemel is om die gelowiges voor God se troon aan te kla weens hul sondes en tekortkominge (soos gesien in die boek Job).

2.3. Leuenaar en Bedrieër

Satan se eerste aksie in die Bybel was om te lieg (Gen. 3:4), en dit is die wese van sy kommunikasie.

- **Sleutelvers: Johannes 8:44 (NV)**

  (Jesus praat van die Duiwel): "Hy was 'n mensemoordenaar van die begin af... want hy is 'n **leuenaar en die vader daarvan**."

  - **Verduideliking:** Die leuen is nie net een van sy dade nie; dit is die **oorsprong** van alle leuens. Sy doel is om gelowiges en ongelowiges met valsheid te oorweldig.

2.4. Verwoester (*Abaddon / Apollyon*)

Hierdie titels beklemtoon Satan se finale en destructiewe doel, wat die teenoorgestelde is van God se doel om lewe te gee.

- **Sleutelvers: Openbaring 9:11 (NV)**

  (Met verwysing na die engel van die afgrond): "En hulle het 'n koning oor hulle, die **engel van die afgrond; sy naam is in Hebreeus Abáddon, en in Grieks Apólluon**."

  - **Verduideliking:** Albei name beteken **"vernietiger"** of **"verwoester."** Dit bevestig dat ten spyte van sy fyn misleiding (2.3), sy uiteindelike doel altyd verwoesting en dood is (Joh. 10:10).

2.5. Versoeker

Satan oefen sy invloed uit deur mense aktief tot sonde te verlei, met die doel om hul verhouding met God te vernietig.

- **Sleutelvers: 1 Thessalonicense 3:5 (NV)**

  "Daarom het ek ook, toe ek dit nie langer kon uithou nie, gestuur om van julle geloof te weet, of die **versoeker** julle nie miskien versoek het nie, en ons arbeid tevergeefs sou wees nie."

  - **Sekondêre Vers: Matteus 4:3**—Hy kom na Jesus as die "versoeker" om Hom te probeer verhinder om God se wil te doen.

- **Verduideliking:** Sy taak is om swakhede te identifiseer en te gebruik om mense van hul pad van gehoorsaamheid af te lei.

2.6. Owerste van die Wêreld

Hierdie titel erken die werklikheid dat Satan, as gevolg van die Sondeval, tydelik 'n onwettige heerskappy oor die bose, goddelose stelsels van die huidige wêreld het.

- **Sleutelvers: Johannes 14:30 (NV)**

  (Jesus praat van die Duiwel): "...want die **owerste van hierdie wêreld kom**, en hy het geen vat op My nie."

  - **Verduideliking:** Alhoewel God die soewereine Koning is, heers Satan oor die gees en filosofie van die ongeredde mensdom en die politieke/godsdienstige stelsels wat God teëstaan. Hy is egter 'n verslane owerste, en sy mag is tydelik.

2.7. Ou Slang

Hierdie naam verbind Satan se hede direk met sy oorspronklike rol in die Tuin van Eden.

- **Sleutelvers: Openbaring 12:9 (NV)**

  "En die groot draak is neergewerp, die **ou slang** wat genoem word duiwel en Satan, wat die hele wêreld verlei..."

  - **Verduideliking:** Deur hom die "ou slang" te noem, bevestig die Bybel die **deurlopende identiteit** van die teenstander regdeur die menslike geskiedenis en sy taktiek van slinkse bedrog.

2.8. Karakteristiek: Mimiek en Verfalsing

Die gevaar van Satan is nie net sy boosheid nie, maar sy vermoë om sy boosheid agter die voorkoms van iets goeds te verberg. Hy het geen respek vir die skeiding tussen heilig en onheilig nie.

- **Sleutelvers: 2 Korinthiërs 11:14 (NV)**

  "En geen wonder nie, want die Satan self verander hom in 'n **engel van die lig**."

- **Verduideliking:** Dit is die uiteindelike bewys van sy bedrieglike karakter. Hy en sy demone (wat hulleself in dienaars van geregtigheid verander) boots God se werk na om die onverskillige te mislei.

Hoofstuk 3: Aktiwiteite van Satan en Demone (Hulle Huidige Werk)

Die aktiwiteite van die gevalle engele is almal daarop gerig om God se wil teë te staan en die mensdom tot sonde en vernietiging te lei.

3.1. Direkte Opposisie teen God en Sy Kinders

Satan se primêre doel is die aktiewe, bose opposisie teen alles wat God beplan en bewerkstellig.

A. Staan God/Sy Werk Tee

Die gevalle engele se werk is om die verspreiding van God se boodskap te stuit.

- **Sleutelvers: 1 Thessalonicense 2:18 (NV)**

  "...daarom wou ons na julle toe kom, ek, Paulus, een en meermale, **en die Satan het ons verhinder**."

  - **Verduideliking:** Dit bevestig dat Satan in staat is om **fisiese en omstandigheidsgebonde hindernisse** in die wêreld te skep om die verkondiging van die Evangelie en die bediening van gelowiges te stuit.

B. Beperk God se Werk: Plant Onkruid Tussen die Koring

Satan probeer sy eie mense en sy eie valse leerstellings ongemerk binne God se ware gemeenskap inskakel.

- **Sleutelvers: Matteus 13:38-39 (NV)**

  "Die saailand is die wêreld, en die goeie saad is die kinders van die koninkryk, en die **onkruid is die kinders van die Bose. Die vyand wat dit gesaai het, is die duiwel**..."

  - **Verduideliking:** Deur die gelykenis van die onkruid bevestig Jesus dat Satan direk en doelbewus **valse leerstellings en valse bekeerlinge** in die kerk en die wêreld vestig om verwarring en besoedeling te veroorsaak.

3.2. Beperking en Hiërargie

Alhoewel Satan en sy leër aktief is, is hulle nie onbeheerbaar nie. Hulle val almal onder God se soewereine beheer en funksioneer in 'n geordende rangorde.

A. Hy is Beperk

Satan se mag is nooit onafhanklik of absoluut nie; dit is altyd afhanklik van God se soewereine toelating.

- **Sleutelvers: Job 1:12 (NV)**

  "Toe sê die Here vir Satan: Kyk, alles wat hy het, is in jou hand; **net teen homself mag jy jou hand nie uitsteek nie**."

  - **Verduideliking:** Die *Job*-narratief is die duidelikste bewys dat Satan se aksies altyd **omring is deur God se soewereine perke** (*hedges*). Hy is die teëstander, maar hy is ondergeskik aan die Almagtige.

B. Hiërargie van Bose Geeste

Die gevalle engele funksioneer nie chaoties nie, maar het 'n geordende struktuur wat as 'n militêre mag werk.

- **Sleutelvers: Efesiërs 6:12 (NV)**

  "...want ons worstelstryd is nie teen vlees en bloed nie, maar teen die **owerhede, teen die magte, teen die wêreldheersers van die duisternis** van hierdie eeu, teen die bose geeste in die lug."

  - **Verduideliking:** Hierdie terminologie toon 'n militêre en hiërargiese bevelstruktuur onder die gevalle engele, van die hoogste rang (*owerhede*) tot die laer rang (*bose geeste*).

3.3. Besetting en Invloed

'n Kritiese onderskeid moet getref word tussen die mate waarin gevalle engele 'n individu beheer.

A. Die Gevolge van Besetting

Wanneer 'n demoon 'n liggaam beset, lei dit tot 'n diep en dikwels skrikwekkende skending van God se beeld en verwoesting van die menslike lewe.

- **Sleutelvers: Markus 5:1-20 (Die Gerasense Besetene)**
    - **Gevolge:** Sluit in **fisiese superkrag** (breek kettings), **sosiale isolasie** (woon in grafte), **emosionele/fisiese nood** (sny homself met klippe), en die **verlies van persoonlike identiteit** (die stem van die demoon praat).
    - **Doel:** Die besetting ontheilig die menslike liggaam (die tempel van God) en vernietig die menslike wese wat in die *Imago Dei* (beeld van God) geskep is.

B. Oorsaak van Besetting

- **Teologiese Beginsel:** Demoonbesetting is altyd 'n saak van God se **soewereine toelating**. Dit word nooit deur die demoniese magte *verower* nie, maar word *toegelaat* vir 'n spesifieke doel (bv. om Christus se mag oor die duisternis te demonstreer) of as 'n oordeel.

C. Invloed vs. Besetting: Die Onderskeid

Daar is 'n fundamentele verskil tussen demoniese **invloed** (versoeking en druk) en **besetting** (inwoning en direkte beheer).

- **Invloed:** Die Duiwel kan gelowiges versoek, lieg, en druk om te sondig (2 Kor. 2:11). Hierdie aanvalle kom **van buite** af.
- **Besetting:** Die Nuwe Testament **verbied** die moontlikheid dat 'n werklike gelowige (wat deur die Heilige Gees verseël is) deur 'n demoon beset kan word. Die Heilige Gees en bose gees kan nie terselfdertyd in die tempel van God woon nie.
    - **Sleutelvers: 1 Johannes 4:4 (NV)**

      "Julle is uit God, my kinders, en het hulle oorwin, **omdat Hy wat in julle is, groter is as hy wat in die wêreld is**."

    - **Verduideliking:** Die teenwoordigheid van die Heilige Gees in die gelowige is die absolute waarborg teen demoniese inwoning, alhoewel 'n gelowige steeds aan *demoniese aanval* van buite blootgestel is.

Hoofstuk 4: Oorwinning en Bevryding in Christus (Die Gelowige se Posissie)

Die leer van die duiwel en demone kan vreesaanjaend wees, maar die Bybel se finale boodskap is een van **triomf**. Die gelowige is reeds in Christus geposisioneer as 'n oorwinnaar oor die magte van die duisternis.

4.1. Die Fundament: Die Totale en Volkome Oorwinning van Jesus Christus

Die grondslag van elke gelowige se vryheid en sekuriteit is Christus se voltooide werk aan die kruis.

- **Sleutelvers: Kolossense 2:15 (NV)**

  "Hy [Christus] het die **owerhede en magte uitgeklee** en hulle in die openbaar tentoongestel en **daardeur oor hulle getriomfeer**."

  - **Verduideliking:** Die Griekse woord vir "uitgeklee" dui op die ontwapening van 'n verslane vyand. Christus het die duiwel se wettige en geestelike aansprake en wapens teen die mensdom **totaal geneutraliseer**. Ons stryd is dus teen 'n reeds **verslane vyand**.

4.2. Die Wederkoms: Ons is Toegerus vir Geestelike Stryd

Alhoewel Christus die oorlog gewen het, is die gelowige geroep om 'n daaglikse stryd te voer teen die oorblywende, verslane magte. God voorsien die volle toerusting.

- **Sleutelvers: Efesiërs 6:10-18 (NV)**

  "Trek die **volle wapenrusting van God** aan, sodat julle teen die **liste van die duiwel** staande kan bly."

  - **Verduideliking:** Die "wapenrusting" is nie fisies nie, maar is **geestelike waarhede** (waarheid, geregtigheid, vrede, geloof, saligheid) en die **Woord van God**. Dit dien as die gelowige se verdediging en aanval in die geestelike realm.

4.3. Praktiese Oorwinning en Bevryding

Die daaglikse toepassing van die oorwinning in Christus vereis proaktiewe optrede en afhanklikheid van God se krag.

A. Belydenis en Bekering: Nie Plek Gee nie

Deur sonde te beëindig en in gehoorsaamheid te leef, word die deure waardeur die vyand toegang verkry, gesluit.

- **Sleutelvers: Efesiërs 4:27 (NV)**

  "**Gee ook die duiwel geen plek nie**."

  - **Verduideliking:** Om die duiwel "plek" te gee, is om in sonde te leef, veral bitterheid, onvergewensgesindheid of woede. Bevryding begin met **bekering** en die verwydering van daardie "plek" in die lewe.

B. Weerstand

Die gelowige het die outoriteit in Christus om die duiwel aktief te beveel om pad te gee.

- **Sleutelvers: Jakobus 4:7 (NV)**

  "**Onderwerp julle dan aan God; weerstaan die duiwel, en hy sal van julle af wegvlug**."

  - **Verduideliking:** Dit is 'n tweeledige opdrag: **Onderwerp** (*Submissie*) aan God is die voorvereiste; **weerstand** (*Opposisie*) is die aksie wat die vyand dwing om te vlug.

C. Leiding van die Heilige Gees

Die inwonende Gees van God is die grootste beskermer teen die inwoning van bose geeste.

- **Sleutelvers: 1 Johannes 4:4 (NV)**

  "...omdat **Hy wat in julle is, groter is as hy wat in die wêreld is**."

  - **Verduideliking:** Hierdie is die gelowige se absolute sekerheid. Die Heilige Gees is die bewys en die bewaarder van die gelowige se vryheid, wat direkte demoniese besetting onmoontlik maak.

D. Genesing en Bevryding

Die mag wat Christus aan die Kruis oor die Duiwel verkry het, word in Sy bediening van genesing en bevryding geopenbaar.

- **Sleutelvers: Handelinge 10:38 (NV)**

  "Jesus van Násaret… het die rond gegaan en **goed gedoen en almal genees wat onder die mag van die duiwel was**, want God was met Hom."

  - **Verduideliking:** Enige vorm van geestelike, emosionele of fisiese boeie wat deur die duiwel teweeggebring is, word deursny deur die gesag van Christus se Naam, wat die Kerk vandag in geloof uitoefen.

Bronne Lys (Aanbevole Leeswerk)

Dit is 'n lys van kernteoloë en invloedryke boeke wat die onderwerp ondersteun.

Kategorie	Skrywer(s) / Boek	Relevantheid tot U Studie
Sistematiese Teologie	Grudem, Wayne. *Systematic Theology*.	Dek Skepping, Engelleer, en Eskatologie (finale lot) in detail.
Klassieke Engelleer	Chafer, Lewis Sperry. *Satan: His Biblical Relationship to God and Man*.	'n Uitgebreide klassieke studie oor Satan en die demoniese realm.
Demonologie	Unger, Merrill F. *Biblical Demonology*.	'n Omvattende Bybelse ondersoek van gevalle engele en demoniese aktiwiteite.
Bybel Kommentare	Alle kommentaar op *Genesis 1-3, Job 38, Jesaja 14, Esegiël 28, Matteus,* en *Openbaring*.	Vir diepte-analise van die sleutelverse wat in u studie gebruik word.